

RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE PUŁAWSKIM
W I PÓŁROCZU 2011 ROKU

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wyłącznie z podaniem źródła

Opracowała:
Anna Malicka
starszy inspektor powiatowy

Spis treści

WSTĘP.....	3
1. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	4
2. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	14
3. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	18
WNIOSKI.....	30
SPIS TABEL.....	32
SPIS RYSUNKÓW.....	33

WSTĘP

Niniejszy ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Puławskim jest kolejnym, tego typu materiałem przygotowanym przez PUP w Puławach.

Celem opracowania jest przeprowadzenie monitoringu zawodów pod kątem ich nadwyżek i braków na potrzeby samego Powiatowego Urzędu Pracy jak i innych organów i instytucji zainteresowanych problematyką rynku pracy, a w szczególności dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Starosty, dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych i wybranych instytucji szkoleniowych.

Podstawą do opracowania materiału jest przede wszystkim zapis zawarty w art. 9 ust. 1 pkt. 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.), mówiący o opracowywaniu przez samorząd powiatu analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jako jedno z zadań w zakresie polityki rynku pracy. Ponadto jest to kontynuacja obserwacji lokalnego rynku pracy pod kątem zawodów, które reprezentowane są przez bezrobotnych i ma stanowić pewną całość oraz pozwolić zaobserwować istotne zmiany w tej dziedzinie.

Analizę bezrobocia w Powiecie Puławskim rozpocznie zestawienie wybranych dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy) i elementarnych grup (kod 4 cyfrowy). W części 1 przedstawione będą wyniki analizy za I półrocza 2011 .

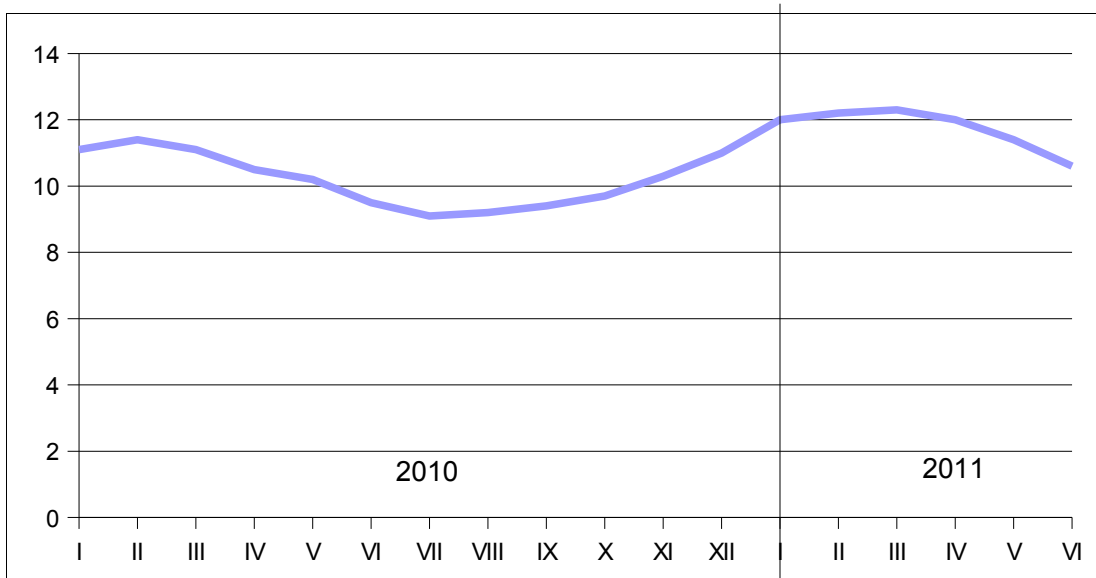
Analogiczna analiza, ale w odniesieniu do ofert pracy, zostanie przeprowadzona w części 2.

Część 3 to monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, z którego wnioski zawarto w części 4.

1. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Na koniec I półrocza 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Puławach zarejestrowanych było 5.146 osób bezrobotnych, o 675 więcej niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Wówczas stopa bezrobocia sięgała 9,5%, na koniec czerwca br. wyniosła 10,6% (wzrost o 1,1%) (rys.1).

Rysunek 1. Stopa bezrobocia w Powiecie Puławskim w 2010 i I półroczu 2011.

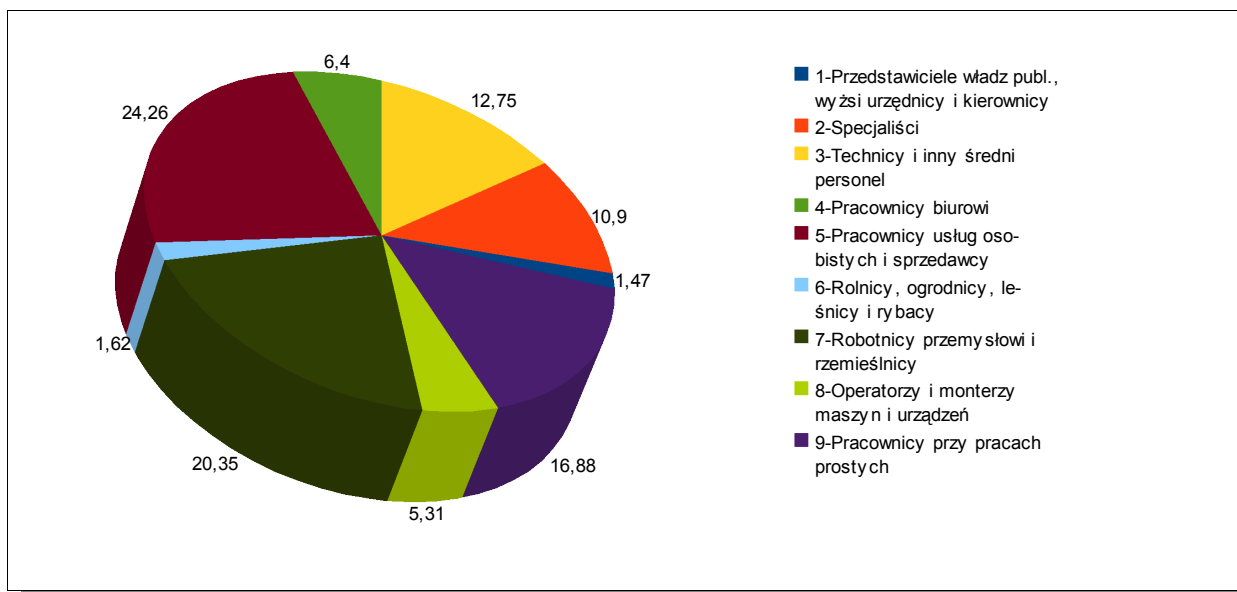

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Systematyczny, ale łagodny spadek stopy bezrobocia występował do lipca 2010 roku. Od tego czasu do marca 2011 stopa bezrobocia wzrosła z poziomu 9,1% aż do 12,3% na koniec marca 2011. Oczywiście jest tym samym wzrost ogólnej liczby bezrobotnych w tym czasie. W niniejszym opracowaniu postaramy się zbadać, czy i jakie zmiany miały miejsce w odniesieniu do poszczególnych grup zawodów.

W porównaniu do pierwszego półrocza 2010 roku zmieniła się struktura występowania zawodów wśród bezrobotnych (ogółem) według grup wielkich klasyfikacji. Wśród zarejestrowanych na koniec czerwca br. bezrobotnych najwięcej, bo aż 24,27% było pracowników usług osobistych i sprzedawców (wzrost o 5,08%). Duży odsetek stanowili także robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (20,35% - spadek o ok. 1,6%), pracownicy przy pracach prostych (16,88% - spadek o prawie 3%) oraz technicy i średni personel techniczny (12,75% - spadek o 0,19%) (rys. 2).

Rysunek 2. Struktura zawodów wg wielkich grup zawodów (stan na 30.06.2011).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-1a raportu za I półrocze 2011 dla PUP w Puławach.

Tabela 1 przedstawia udział bezrobotnych wg grup dużych (dwucyfrowy kod zawodu) wg stanu na koniec I półrocza 2011.

Tabela 1. Struktura bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w I półroczu 2011.

GRUPA ZAWODOWA	Udział (w %)
Żołnierze szeregowi	0,06
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,11
Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,31
Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,38
Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,65
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,36
Specjaliści do spraw zdrowia	0,99
Specjaliści nauczania i wychowania	1,99
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2,79
Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,15
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	2,59
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	5,18
Średni personel do spraw zdrowia	2,43
Średni personel do spraw biznesu i administracji	3,72
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,72
Technicy informatycy	0,7
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,54
Pracownicy obsługi klienta	1,31
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	2,15

GRUPA ZAWODOWA	Udział (w %)
Pozostali pracownicy obsługi biura	0,38
Pracownicy usług osobistych	9,17
Sprzedawcy i pokrewni	13,38
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,63
Pracownicy usług ochrony	1,06
Rolnicy produkcji towarowej	1,36
Leśnicy i rybacy	0,2
Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,06
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	5,88
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	5,74
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,54
Elektrycy i elektronicy	1,22
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	6,93
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	1,74
Monterzy	0,34
Kierowcy i operatorzy pojazdów	3,02
Pomoce domowe i sprzątaczk	3,02
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	11,72
Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,79
Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-1a raportu za I półrocze 2011 dla PUP w Puławach.

Wśród 40 dużych grup zawodów najliczniejsze to:

- sprzedawcy i pokrewni – 13,38
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 11,72
- pracownicy usług osobistych – 9,17
- robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 6,93
- robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 5,88
- robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 5,74
- średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych – 5,18

Jak już wcześniej wspomniano najwięcej, bo aż 745 bezrobotnych nie posiada żadnego zawodu. Ponad 50% tej grupy osób stanowią kobiety. Dużą grupę osób bezrobotnych stanowią sprzedawcy (589) – o 152 osoby więcej niż na koniec I półrocza 2010.

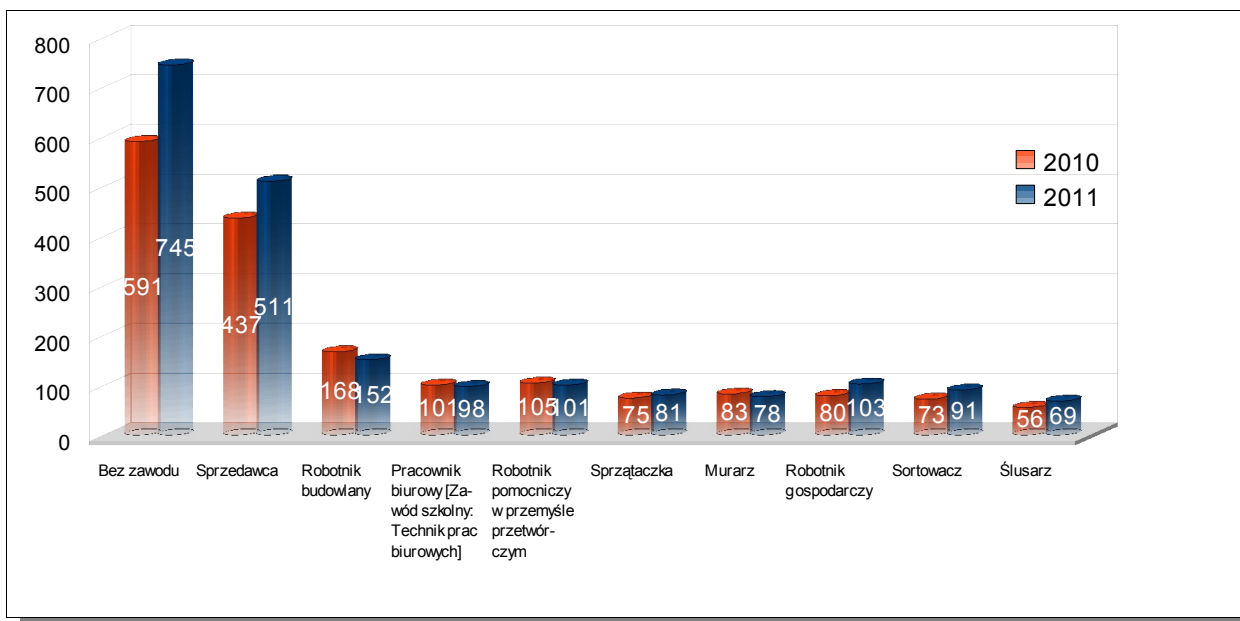
Kolejne miejsce w 2011 roku zajęli robotnicy budowlani, których liczba wyniosła 152 osoby. W porównaniu z analogicznym okresem 2010 roku zawody reprezentowane najliczniej przez zarejestrowanych bezrobotnych nie zmieniły się. Tabela 2 zawiera zestawienie 30 najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych Powiatu Puławskiego zawodów elementarnych (kod zawodu 6-cyfrowy).

Tabela 2. Bezrobotni wg zawodów (kod 6-cyfrowy) - wybrane zawody licznie reprezentowane.

Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych
Sprzedawca	511
Robotnik budowlany	152
Robotnik gospodarczy	103
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	101
Technik prac biurowych	98
Szwaczka	95
Sortowacz	91
Kucharz	82
Sprzątaczką biurowa	81
Kucharz małej gastronomii	78
Murarz	78
Ślusarz	69
Technik ekonomista	61
Magazynier	60
Technik mechanik	58
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	51
Kierowca samochodu ciężarowego	48
Specjalista administracji publicznej	46
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	43
Kelner	43
Krawiec	40
Pomoc kuchenna	35
Barman	33
Ładowacz	32
Fryzjer	30
Malarz budowlany	29
Dozorca	29
Fizjoterapeuta	28
Mechanik pojazdów samochodowych	28
Pakowacz	28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-1 raportu za I półrocze 2011 dla PUP w Puławach.

Rysunek 3. Najliczniej reprezentowane zawody I półrocza 2011 na tle 2010 roku.

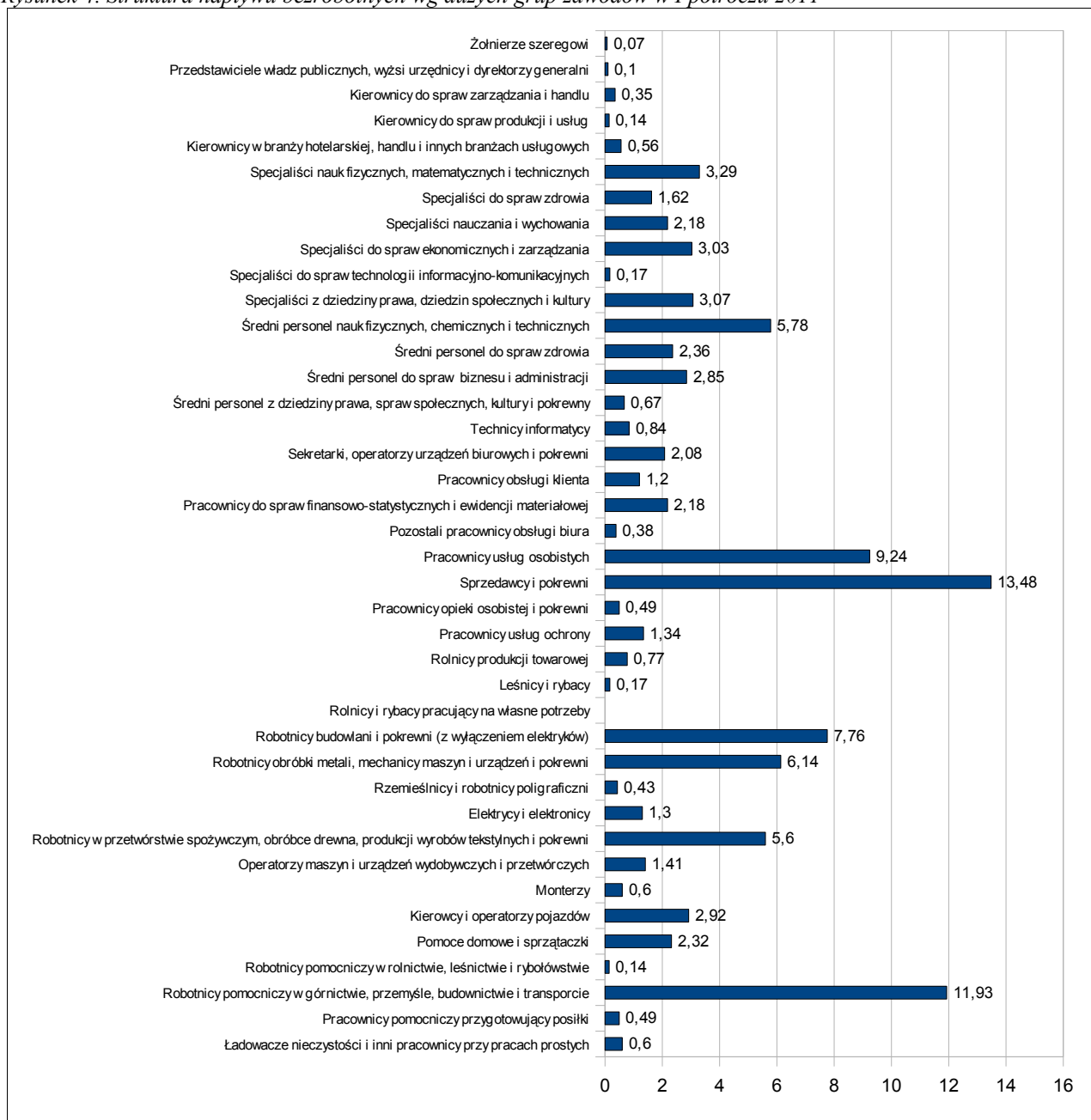
Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-1 raportu za I półrocze 2010 i 2011 dla PUP w Puławach.

Najwięcej zarejestrowanych mężczyzn posiadało zawód „robotnik budowlany” (152) – i było ich 15 więcej niż w tym samym czasie 2010 roku. Częściej występującym zawodem był także zawód: robotnik gospodarczy (80), murarz (78), sprzedawca (73), ślusarz (69), technik mechanik (58) kierowca samochodu ciężarowego (48). Czołówka zawodów najliczniej reprezentowanych wśród bezrobotnych mężczyzn nie zmieniła się wiele w porównaniu z rokiem 2010. Zanotowano jedynie drobne zmiany w kolejności poszczególnych zawodów a także, w związku ze wzrostem ogólnej liczby bezrobotnych, zwiększone liczebności dla poszczególnych pozycji. Kobiety najczęściej reprezentowały zawód sprzedawcy (438), szwaczki (94), technik prac biurowych (86), sprzątaczką biurową (79), sortowacz (71), kucharza (65), robotnika pomocniczego w przemyśle przetwórczym (59), i kucharz małej gastronomi (52).

Z danych za I półrocze 2011 wynika, że najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Puławach powyżej 12 m-cy pozostaje osób, które posiadają zawód sprzedawcy. **Okazuje się, że sprzedawcy, robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym, technicy prac biurowych, robotnicy budowlani, robotnicy gospodarczy, sortowacze, sprzątaczką biurową, szwaczka, kucharz, ślusarz, kierowcy samochodu ciężarowego, pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle dłużej pozostawali bez pracy niż bezrobotni nie posiadający żadnego zawodu.** Ponadto zauważono, że osoby bez zawodu niekoniecznie skazani są na długotrwałe pozostawanie w rejestrze bezrobotnych. Długotrwałe bezrobotni mężczyźni to w większości robotnicy budowlani, robotnicy gospodarczy, ślusarze, kierowcy samochodów ciężarowych, sprzedawcy murarze, Wśród kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy na koniec I półrocza 2010 roku najwięcej było: sprzedawców, techników prac biurowych, sprzątarek biurowych, sortowaczy, robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym, szwaczek.

W I półroczu 2011 zarejestrowało się łącznie 3.357 osób, o 332 mniej niż w tym samym okresie poprzedniego roku (3.689). Poniżej zamieszczono strukturę napływu osób wg dużych (2-cyfrowy kod zawodu) grup zawodów (rys. 4).

Rysunek 4. Struktura napływu bezrobotnych wg dużych grup zawodów w I półroczu 2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-2a raportu za I półrocze 2011 dla PUP w Puławach.

Nadal najwięcej osób spośród rejestrowanych nie posiada żadnego zawodu (524 osób). Nie zmienia się także sytuacja sprzedawców, których w I półroczu br. zarejestrowało się 331, robotników budowlanych (123), murarzy (72), robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym (69), kucharzy małej gastronomii (64), techników prac biurowych (52), kucharzy (51), techników mechaników

(47), magazynierów (45), sortowaczy (44), robotników gospodarczych (42), czy sprzątaczek biurowych (41).

Ponad 54% rejestrujących się w analizowanym okresie to mężczyźni (tak jak w roku ubiegłym). Wśród nich najwięcej napłynęło: robotników budowlanych, murarzy, sprzedawców i techników mechaników. Często wśród rejestrowanych mężczyzn pojawiał się też zawód:

- magazynier,
- ślusarz,
- robotnik gospodarczy,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym,
- mechanik pojazdów samochodowych
- kucharz małej gastronomii,
- kierowca samochodu ciężarowego,
- monter konstrukcji stalowych,
- pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle
- kucharz,
- ładowacz,
- monter konstrukcji stalowych,

Nadal najwięcej rejestrujących się kobiet posiada zawód sprzedawca. W roku 2011 odsetek rejestrujących się kobiet z zawodem sprzedawca wyniósł ponad 18,1%. Częściej występującymi zawodami wśród napływających do urzędu bezrobotnych kobiet były także, poza zawodem „sprzedawca” takie zawody jak:

- technik prac biurowych
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym,
- sprzątaczką biurową,
- kucharz małej gastronomii,
- szwaczka,
- kucharz.

W przypadku zarówno mężczyzn jak i kobiet można powiedzieć o nieznacznych tylko zmianach w odniesieniu do I półrocza 2010 roku. Większy napływ osób w poszczególnych zawodach wynika raczej ze wzrostu bezrobocia w ogóle, aniżeli ze zmiany sytuacji tych osób na lokalnym rynku pracy tym bardziej, że w tym czasie nie odnotowano szczególnych perturbacji na rynku (np. zwolnienia grupowe).

Wg grup wielkich największy napływ bezrobotnych w I półroczu 2011 zanotowano w grupie 5 - „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”. Najmniej rejestrujących się reprezentuje 0 i 6 grupę zawodów - „Siły zbrojne”, „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy”.

Z grupy „**Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**” najwięcej rejestrowało się kierowników działu sprzedaży oraz pozostałych kierowników do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowanych. Ponadto rejestrowali się kierownik hurtowni, kierownik

budowy, kierownik działu w handlu detalicznym, kierownik działu zarządzania zasobami ludzkimi oraz kierownik hostelu. W grupie tej odnotowano także pojedyncze przypadki rejestracji wyższego urzędnika samorządowego, dyrektora handlowego, prezesa, kierownika działu administracyjno-gospodarczego, kierownika małego przedsiębiorstwa obsługi biznesu, kierownika działu produkcji oraz kierownika działu w hotelu.

W grupie drugiej „**Specjaliści**” najwięcej rejestrowało się osób z zawodem: specjalista administracji publicznej, fizjoterapeuta, pedagog, specjalista do spraw marketingu i handlu, ekonomista i specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych. Najmniej rejestrowało się osób z zawodem:

- artysta muzyk instrumentalista,
- tłumacz języka japońskiego,
- filolog – filologia polska,
- psycholog kliniczny,
- historyk sztuki,
- archiwista,
- specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych,
- specjalista do spraw reklamy,
- specjalista analizy i rozwoju rynku,
- pozostali specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi,
- pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju,
- specjalista do spraw stosunków międzynarodowych
- specjalista do spraw konsultingu,
- specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
- specjalista bankowości,
- pozostali specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani,
- nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)
- nauczyciel religii w szkole podstawowej
- nauczyciel informatyki w szkole podstawowej.

W ramach trzeciej grupy „**Technicy i inny średni personel**” najwięcej zarejestrowało się techników mechaników, techników żywienia i gospodarstwa domowego, techników ekonomistów, techników informatyków, techników elektryków, techników technologii chemicznej, techników agrobiznesu, techników budownictwa, przedstawicieli handlowych, techników ogrodników, techników rolników i techników administracji. Rzadziej do rejestrów PUP w Puławach trafiali: technik masażysta, technik farmaceutyczny, technik architektury krajobrazu, terapeuta zajęciowy, plastyk, pozostali technicy technologii żywności, technik technologii żywności – przetwórstwo owocowo-warzywne, ratownik medyczny, technik technologii odzieży, laborant chemiczny, technik technologii żywności -cukrownictwo, asystent stomatologiczny, bibliotekarz.

Kolejną grupę stanowią „**Pracownicy biurowi**”, z której to grupy najwięcej napłynęło techników prac biurowych i magazynierów. Zarejestrowano także kilka osób w zawodzie planista produkcyjny, recepcjonista, sekretarka, asystenta usług pocztowych, technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej, technik rachunkowości.

Grupa piąta „**Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**” to najliczniejsza w tym roku pod względem wielkości napływu bezrobotnych grupa (ponad 20% wszystkich rejestrujących się), zdominowana przez zawód „sprzedawca”. Ponadto często pojawiającym się zawodem w ramach tej grupy wśród osób napływających jest zawód kucharz (także małej gastronomii), robotnik gospodarczy, fryzjer, barman, kelner, kasjer handlowy, technik ochrony fizycznej osób i mienia, kosmetyczka, technik handlowiec. W pojedynczych przypadkach rejestrowały się osoby w zawodzie: sprzedawca w stacji paliw pracownika zakładów pogrzebowych, strażaka, pracownika usług domowych i pokrewnych, pracownika usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowanych, pracownika opieki osobistej i pokrewnych gdzie indziej niesklasyfikowanych.

Najwięcej zarejestrowanych w I półroczu 2011 roku osób reprezentujących zawód z szóstej grupy wielkich klasyfikacji, tj. „**Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy**” posiadało zawód ogrodnik szkółkarz. W kilku przypadkach wystąpił zawód ogrodnika terenów zieleni, ogrodnik - uprawa roślin ozdobny, ogrodnik – uprawa warzyw polowych, drwal/pilarz drzew, ogrodnik, rolnik upraw mieszanych, oraz robotnik leśny.

Grupa siódma „**Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**” to druga grupa zawodów pod względem napływu osób do PUP w Puławach (17,96% wszystkich rejestrujących się). Z grupy tej najwięcej zarejestrowało się osób w zawodzie: murarz, ślusarz, szwaczka, mechanik pojazdów samochodowych, monter konstrukcji stalowych, krawiec, brukarz, elektromonter (elektryk) zakładowy, cukiernik, piekarz, stolarz.

Wśród osób napływających do rejestru bezrobotnych urzędu pracy z grupy ósmej („**Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**”) w przeważającej większości niezmiennie rejestrowali się kierowcy samochodów ciężarowych. Kilkanaście zarejestrowanych w tym czasie osób to kierowca operator wózków jezdniowych, kierowca samochodu osobowego, monter aparatury i urządzeń chemicznych, operator urządzeń do procesów chemicznych. Rejestrowali się także aparatowy procesów chemicznych, kierowca samochodu dostawczego, kierowca autobusu.

Trzecia pod względem wielkości napływu bezrobotnych grupa zawodów (13,07% udziału wśród rejestrujących się) „**Pracownicy przy pracach prostych**” reprezentowana była przede wszystkim przez takie zawody jak:

- robotnik budowlany,
- robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym,
- sortowacz
- sprzątaczkę biurową
- pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle,
- ładowacz,
- pakowacz,

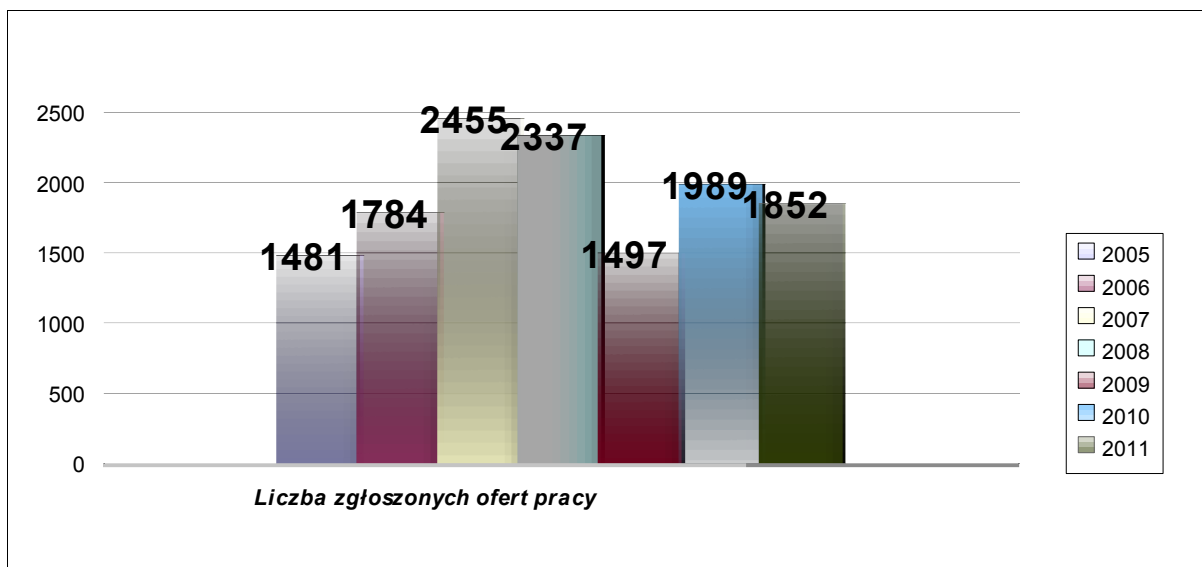
- robotnik drogowy,
- pomoc kuchenna,
- dozorca.

Do stwierdzenia, czy dany zawód należy do grupy zawodów nadwyżkowych, zrównoważonych czy deficytowych, niezbędne jest zestawienie bezrobotnych wg posiadanego zawodu z odpowiednimi ofertami pracy, będącymi do dyspozycji bezrobotnego. Analiza ofert pracy w I półroczu 2011 roku oraz ranking zawodów będą przedmiotem rozważań w następnej części opracowania.

2. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

W I półroczu 2011 roku do PUP w Puławach wpłynęło łącznie 1.852 ofert pracy w 209 zawodach (kod sześciocyfrowy). Dla pozostałych 458 zawodów nie wpłynęła w tym czasie żadna oferta pracy. Po znacznym spadku liczby ofert pracy napływających do PUP w 2009 roku, i dużym wzroście w 2010 w tym roku było ich o 137 mniej, jednak nadal lata 2007-2008 prezentują się w tym przypadku najkorzystniej (rys. 5).

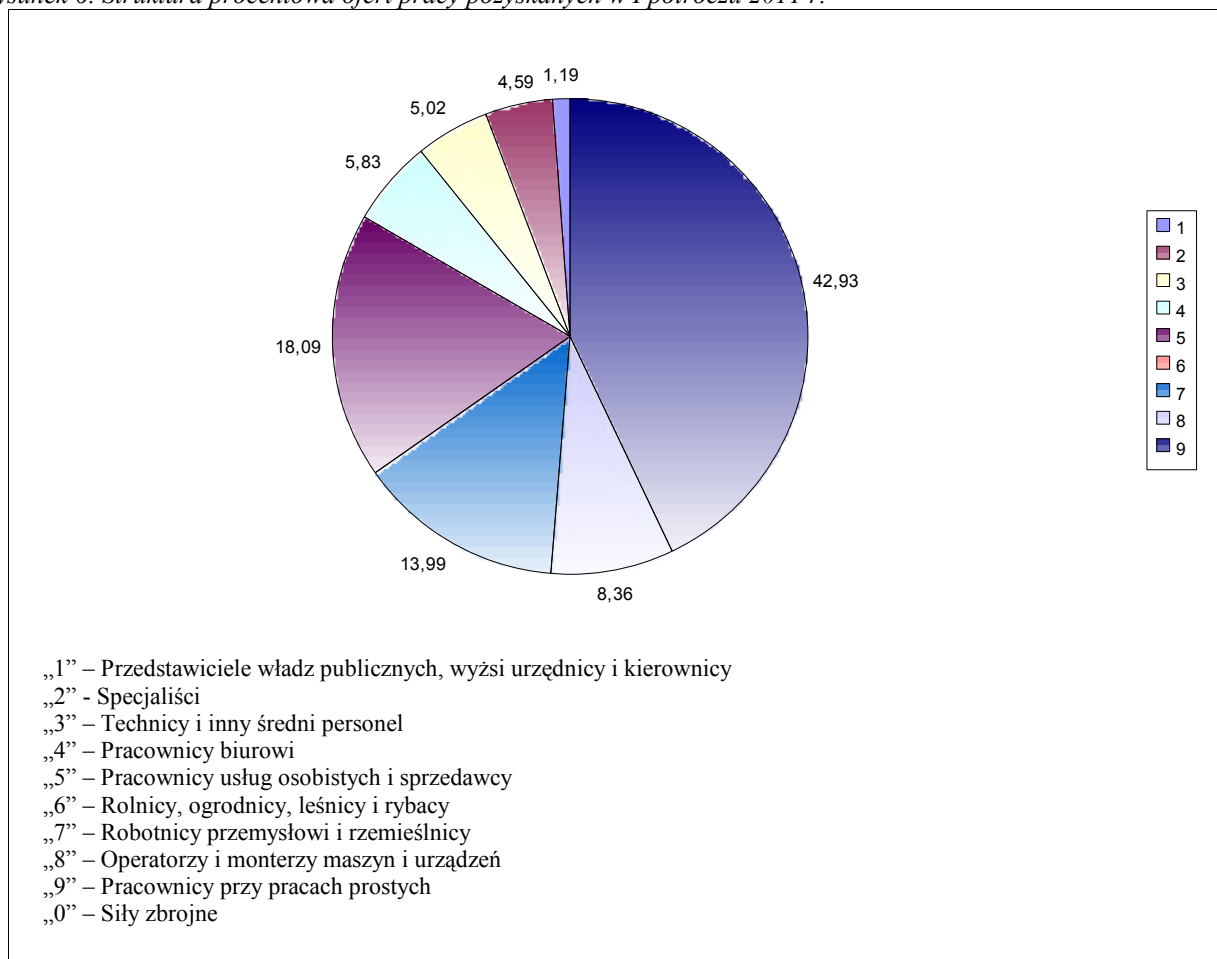
Rysunek 5. Napływ ofert pracy w latach 2005-2011 (w I półroczu).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-3 z raportu za I półrocze 2005-2011 roku dla PUP w Puławach.

Najwięcej ofert pracy wpłynęło z grupy „9” (42,93%), „5” (18,09) i „7” (13,99%), najmniej z grupy „6” (0%) i „1” (1,19%) (Rys. 6).

Rysunek 6. Struktura procentowa ofert pracy pozyskanych w I półroczu 2011 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-3 z raportu za I półrocze 2011 roku dla PUP w Puławach.

W ramach grupy dziewiątej „**Pracownicy przy pracach prostych**” pracodawcy najbardziej poszukiwali osób w zawodzie:

- robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym – 670 ofert pracy,
- robotników budowlanych – 36 oferty pracy,
- sortowacz – 30 ofert pracy,
- sprzątaczką biurową – 29 ofert pracy,
- pokojową -10 ofert pracy,
- pomoc kuchenną – 10 ofert.

Z 795 ofert pracy złożonych w ramach dziewiątej grupy, na koniec I półrocza 2011 r. 28 oferty pozostawały do dyspozycji bezrobotnych.

W grupie piątej „**Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**” aż 112 ofert z 335 złożonych ogółem skierowanych było do sprzedawców. Ponadto pracodawcy poszukiwali osób w zawodach:

- kasjer handlowy,

- technik handlowiec,
- kucharzy,
- kelner,
- pracowników ochrony fizycznej bez licencji,
- barman,
- kosmetyczka.

13,99 % wszystkich ofert pracy, które wpłynęły w I półroczu 2011 roku dotyczyło siódmej grupy zawodów **„Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”**. W tej grupie największa liczba ofert pracy skierowana była do murarzy, elektryków, szwaczek, spawaczy ręcznych gazowych, monterów rusztowań oraz glazurników. Kilka ofert pracy wpłynęło w tym okresie dla cieśli, ślusarzy, tynkarzy, piekarzy, hydraulików, spawaczy metoda MAG, spawaczy ręcznych łukiem elektrycznym, monterów/konserwatorów urządzeń przeciwpożarowych. Pracodawcy poszukiwali także konserwatorów budynków, zbrojarzy, monterów/składaczy okien, spawaczy metoda TIG, monterów konstrukcji stalowych, mechaników pojazdów samochodowych, mechaników samochodów osobowych, mechaników maszyn i urządzeń przemysłowych.

W grupie ósmej **„Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”** oferty pracy stanowiły 8,36% wszystkich ofert, a zawodem dominującym wśród składanych ofert pracy był zawód: kierowca operator wózków jezdniowych(53 oferty). W ramach tej grupy zawodów pracodawcy najczęściej poszukiwali ponadto:

- kierowca samochodu ciężarowego – 21 ofert pracy,
- operator koparki – 13 ofert pracy,
- operator maszyny rozlewniczej – 10 ofert pracy,
- aparatowy procesów chemicznych – 10 ofert pracy,
- monter aparatury i urządzeń chemicznych – 10 ofert pracy
- kierowca samochodu osobowego – 7 ofert pracy.

Kolejna pod względem zgłoszonych ofert pracy grupa czwarta, **„Pracownicy biurowi”**, miała ponad 8% udziału w ogólnej liczbie przyjętych ofert pracy w I półroczu 2011. Najwięcej ofert wpłynęło dla pozostałych pracowników obsługi biurowej i magazynierów. Po kilkanaście ofert zarejestrowano dla technika prac biurowych, recepcjonisty. Pojedyncze oferty pracy mogli otrzymać także m.in. osoby posiadające zawód:

- pracownik kancelaryjny,
- recepcjonista hotelowy,
- asystent do spraw księgowości,
- fakturzystka,
- sekretarka,
- kasjer bankowy,
- rejestratorka medyczna.

Ponad 5,02% udziału miały oferty z trzeciej grupy „Technicy i inny średni personel”, gdzie dla 97 zawodów tej grupy wpłynęły oferty pracy w 32 zawodach, z czego najwięcej dla przedstawiciela handlowego (15 ofert), 11. ofert odnotowano dla technika informatyka, 8. dla księgowego. Nieliczne oferty skierowane były dla technika elektryka, technika elektryka samochodowego, diagnosty uprawnionego do wykonywania badań technicznych pojazdów, technika rolnika, technika masażysty, terapeuty zajęciowego, projektanta stron internetowych (webmaster). Na koniec I półrocza pozostawało w dyspozycji jedynie 11 ofert pracy z tej grupy zawodów.

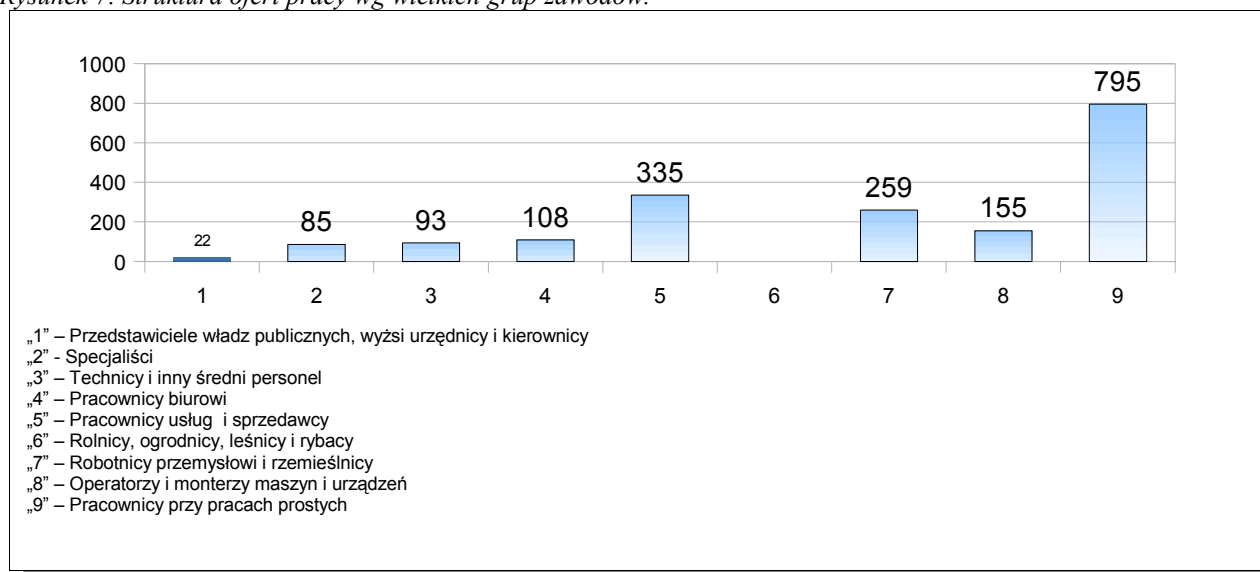
Podobny udział (4,59 %) miała grupa druga „Specjaliści”, w której większość ofert to oferty w zawodzie fizjoterapeuta, specjalista do spraw marketingu i handlu, grafik komputerowy DTP, projektant / architekt systemów teleinformatycznych, nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych, specjalista do spraw sprzedaży. Na koniec I półrocza br. z ofert zgłoszonych w ciągu tego okresu pozostało tylko 13 (z 85 złożonych przez pracodawców) ofert do dyspozycji bezrobotnych.

W skład grupy pierwszej „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” weszły 29 zawody, z których tylko dla 7 wpłynęły oferty pracy (kierownik działu sprzedaży, kierownik budowy, kierownik działu marketingu, kierownik przedsiębiorstwa świadczącego usługiz zakresu marketingu i sprzedaży, kierownik działu produkcji, kierownik hotelu, pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani - poza jedną ofertą wszystkie zostały wykorzystane.

W grupie szóstej „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” na 16 zawodów wchodzących w jej skład w I półroczu 2011 nie wpłynęły oferty dla tych zawodów.

Na rys. 7 przedstawiono strukturę ofert pracy wg grup wielkich. Najwięcej, bo prawie 42,93% ofert stanowi grupa ofert dla „pracowników przy pracach prostych”.

Rysunek 7. Struktura ofert pracy wg wielkich grup zawodów.

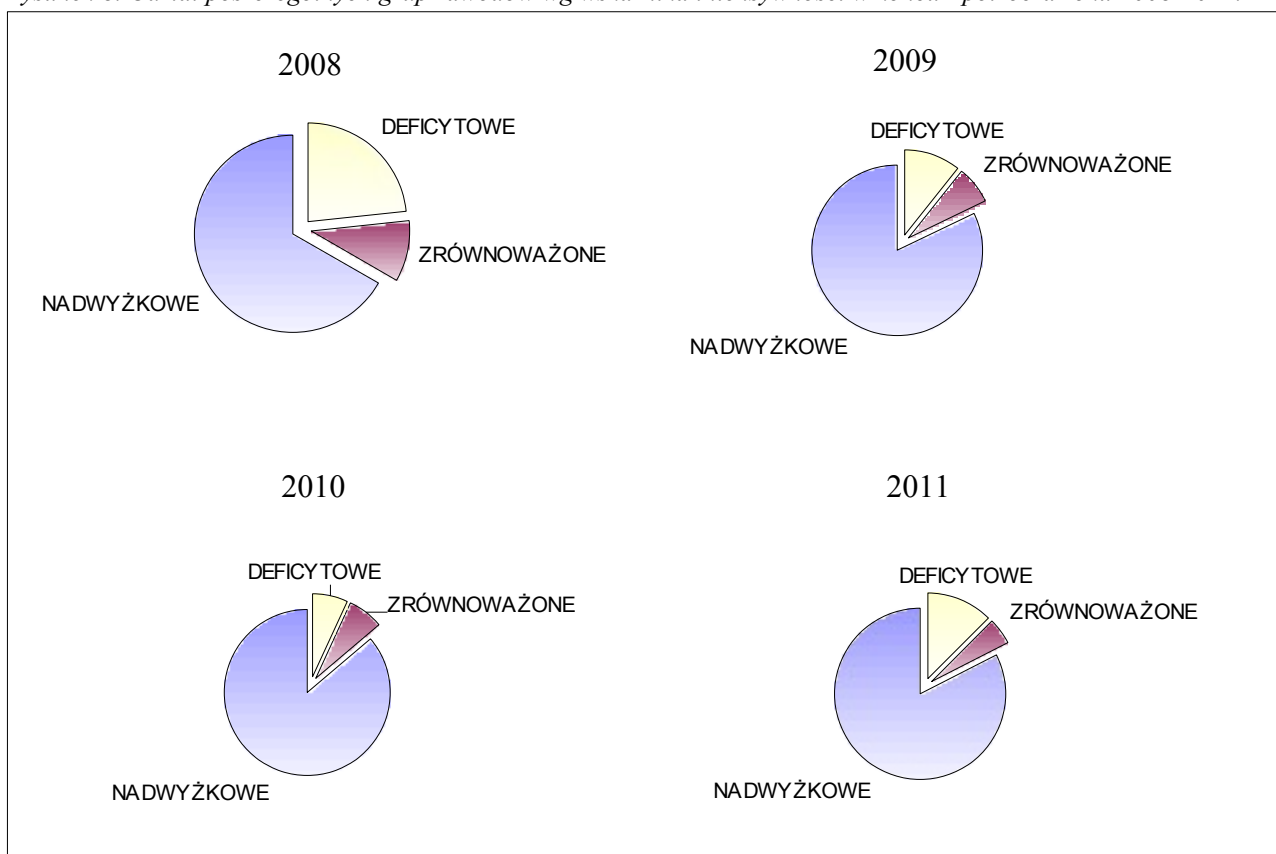
Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-3 z raportu za I półrocze 2011 roku dla PUP w Puławach.

3. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów to iloraz średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie i średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych z tym zawodem bezrobotnych. Jeżeli wskaźnik jest mniejszy od 0,9 wówczas mamy do czynienia z **zawodami nadwyżkowymi**. Wskaźnik zawierający się w przedziale domkniętym pomiędzy 0,9 a 1,1 wskazuje na **zawody zrównoważone**. Dla wskaźnika większego od 1,1 mówimy o **zawodach deficytowych**.¹

Analiza dużych grup zawodów (grupy dwucyfrowe) wskazuje, że na 29 grup 25 to grupy skupiające zawody nadwyżkowe, 2 spełniają warunki zawodów zrównoważonych, natomiast o 2 grupach można mówić w kategoriach zawodów deficytowych. W tab. 3 zamieszczono pełny wykaz dużych grup zawodów uszeregowanych od najniższego do najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów.

Rysunek 8. Udział poszczególnych grup zawodów wg wskaźnika intensywności w końcu I półrocza roku 2008-2011.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-5 z raportu za I półrocze 2008-2011 roku dla PUP w Puławach.

¹ Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, MGPIPS Dep. Rynku Pracy, Warszawa 2003, s. 11.

Udział zawodów nadwyżkowych (wg grup wielkich) w ogólnej liczbie zawodów powiększył się w roku 2011. Stało się to kosztem zawodów zrównoważonych.

Tabela 3. Ranking dużych grup zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu).

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
GRUPY ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH	
Leśnicy i rybacy	0
Żołnierze szeregowi	0
Rolnicy produkcji towarowej	0
Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,08
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,08
Kierownicy z branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,12
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,14
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,16
Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,17
Pozostali pracownicy obsługi biura	0,18
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,22
Średni personel do spraw zdrowia	0,22
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,22
Specjaliści nauczania i wychowania	0,22
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,26
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,27
Specjaliści do spraw zdrowia	0,32
Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,37
Pracownicy usług osobistych	0,4
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,44
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,45
Elektrycy i elektronicy	0,48
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,5
Sprzedawcy i pokrewni	0,53
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,57
Pracownicy usług ochrony	0,6
Pomoce domowe i sprzątaczk	0,6
Pracownicy obsługi klienta	0,64
Technicy informatycy	0,66
Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,71
Monterzy	0,88
GRUPY ZAWODÓW ZRÓWNOWAŻONYCH	
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,94
Kierowcy i operatorzy pojazdów	1,07
GRUPY ZAWODÓW DEFICYTOWYCH	
Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	1,2
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	1,27

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	1,3
Kierownicy do spraw produkcji i usług	1,75
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	2,18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-5 z raportu za I półrocze 2011 roku dla PUP w Puławach.

Dla 152 zawodów grup dużych (4-cyfrowy kod zawodu) w I półroczu 2011 roku średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła „0”, w związku z czym dla tych zawodów nie można obliczyć wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów. Taką sytuację interpretuje się jako zdecydowany deficyt w tych zawodach. Trudno tu wymienić wszystkie, ale są wśród nich takie zawody jak:

- dziennikarz,
- lekarz,
- ogrodnik,
- biolog,
- filolog,
- inżynier elektronik,
- położna,
- policjant.

Z 69 zawodów z grup o wysokich kwalifikacjach (**grupa wielka „1” i 2”**) 21 to zawody nadwyżkowe. Należą do nich m.in.:

- kierownicy w hotelarstwie,
- kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani,
- chemicy,
- specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni,
- inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji,
- inżynierowie inżynierii środowiska,
- inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani,
- pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji,
- fizjoterapeuci,
- nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych,
- nauczyciele szkół podstawowych
- inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani,
- specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani,
- doradcy finansowi i inwestycyjni,
- analitycy finansowi,
- specjaliści do spraw administracji publicznej i rozwoju,
- specjaliści do spraw reklamy i marketingu,
- specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno komunikacyjnych),

- speckaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani,
- ekonomiści,
- filozofowie, historycy i politolodzy,
- psychologdy i pokrewni.

W grupie trzeciej („Technicy i inny średni personel”) znalazło się 16 zawodów nadwyżkowych, m.in:

- technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni,
- technicy elektrycy,
- technicy mechanicy,
- technicy technologii żywności,
- plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni,
- technicy farmaceutyczni,
- średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp,
- szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych,
- średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani,
- ratownicy medyczni,
- technicy fizjoterapii i masażyści,
- pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni
- spedytorzy i pokrewni,
- pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej,
- technicy wsparcia informatycznego i technicznego.

6 na 10 zawodów **grupy czwartej** („Pracownicy biurowi”) to zawody nadwyżkowe. Wśród nich znalazły się m. in.:

- sekretarki (ogólne),
- kasjerzy bankowi i pokrewni,
- konsultanci i inni pracownicy biur podróży,
- recepcjoniści hotelowi,
- magazynierzy i pokrewni,
- pracownicy działu kadr.

W **grupie piątej** („Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”) zawody nadwyżkowe także przeważały, a znalazły się w niej m. in.:

- pracownicy stacji obsługi pojazdów,
- gospodarze budynków,
- fryzjerzy,
- pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni,
- sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej
- kucharze,
- sprzedawcy sklepowi (ekspedienci),
- barmani,

- pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani,
- pracownicy ochrony osób i mienia.

W **grupie szóstej** („Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, i rybacy) nie było zawodów nadwyżkowych.

W **grupie siódmej** („Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”) liczącej 30 zawodów, 66% zawodów to zawody nadwyżkowe. Są to:

- elektromechanicy i elektrycy,
- malarze i pokrewni,
- robotnicy budowy dróg i pokrewni,
- robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe,
- ślusarze i pokrewni,
- mechanicy pojazdów samochodowych,
- piekarze, cukiernicy i pokrewni
- dekarze,
- blacharze,
- stolarze meblowi i pokrewni,
- szwaczki, hafciarki i pokrewni,
- cieśle i stolarze budowlani,
- masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni,
- lakiernicy,
- monterzy linii elektrycznych,
- hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych,
- murarze i pokrewni,
- betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni,
- monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych,
- tynkarze i pokrewni.

Z **ósmej grupy** („Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”) 6 zawodów stanowiło grupę zawodów nadwyżkowych. Grupę tę reprezentują takie zawody jak:

- operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni,
- maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni,
- monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani,
- kierowcy samochodów osobowych i dostawczych,
- kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów,
- kierowcy samochodów ciężarowych,

W **dziwiątej grupie** („Pracownicy przy pracach prostych”) na 6 zawodów 7 (85,7%) pozostawało zawodami nadwyżkowymi. Należy tu wymienić .:

- pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewni,
- robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni,
- robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym,
- pakowacze,

- pomoce kuchenne,
- pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani.

W tabeli 4 umieszczona została lista wybranych 30 zawodów nadwyżkowych.

Tabela 4. Wybrane zawody nadwyżkowe w ujęciu zawodów elementarnych.

Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0,02
Ekonomiści	0,05
Filozofowie, historycy i politolodzy	0,06
Elektromechanicy i elektrycy	0,07
Technicy rolnictwa i pokrewni	0,1
Chemicy	0,12
Inżynierowie inżynierii środowiska	0,14
Fryzjerzy	0,16
Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	0,18
Kasjerzy bankowi i pokrewni	0,2
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	0,22
Robotnicy budowy dróg i pokrewni	0,23
Analitycy finansowi	0,25
Mechanicy pojazdów samochodowych	0,31
Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0,33
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0,33
Ratownicy medyczni	0,4
Fizjoterapeuci	0,41
Psycholodzy i pokrewni	0,42
Barmani	0,46
Spedytorzy i pokrewni	0,5
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	0,52
Technicy elektrycy	0,55
Murarze i pokrewni	0,58
Pracownicy ochrony osób i mienia	0,62
Kierowcy samochodów ciężarowych	0,65
Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	0,66
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	0,71
Pomoce kuchenne	0,76
Recepcjoniści hotelowi	0,83

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-4 z raportu za I półrocze 2011 roku dla PUP w Puławach.

W klasyfikacji zawodów elementarnych (kod sześciocyfrowy) w I półroczu 2011 roku 44 zawody znalazły się w grupie zawodów deficytowych (w ubiegłym roku było ich 56 a dwa lata temu 87). W tabeli 5 zamieszczono tylko niektóre z nich.

Tabela 5. Zawody deficytowe w ujęciu elementarnych zawodów.

Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Elektryk*	13
Operator maszyny rozlewniczej	10
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	9,7
Monter / konserwator urządzeń przeciwpożarowych	6
Konserwator budynków	5
Pracownik kancelaryjny	5
Księgowy	4
Operator maszyn drogowych	4
Technik handlowiec*	3,7
Doradca klienta	3,5
Blacharz izolacji przemysłowych*	3
Projektant stron internetowych (webmaster)	3
Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	3
Monter / składacz okien	2,5
Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	2,4
Serwisant sprzętu komputerowego	2
Sekretarka medyczna	2
Specjalista do spraw sprzedaży	2
Kierownik budowy	2
Kierownik działu sprzedaży	1,83
Cieśla*	1,8
Pokojowa	1,66
Spawacz metodą MIG	1,5
Aparatowy procesów chemicznych	1,42
Monter rusztowań	1,42
Hydraulik	1,4
Recepcjonista	1,37
Mechanik samochodów ciężarowych	1,33
Spawacz metodą TIG	1,25
Kelner*	1,11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-4 z raportu za I półrocze 2011 roku dla PUP w Puławach.

Zawody stają się deficytowymi już wówczas, gdy średnia miesięczna liczba ofert pracy w danym zawodzie jest większa od średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych z tym zawodem.

Możemy więc mówić o deficycie danego zawodu już wtedy, gdy w miesiącu wpłynie jedna oferta pracy w zawodzie, którego nie posiada żaden zarejestrowany w tym czasie bezrobotny.

Wysokie kwalifikacje zawodowe niezbędne do wykonywania niektórych prac mogą także powodować, że dany zawód siłą rzeczy staje się zawodem deficytowym (tu np.: inżynier mechanik, specjalista do spraw reklamy, pracownik kancelaryjny). Podobnie dzieje się w przypadku, gdy wymagania pracodawcy odnośnie doświadczenia zawodowego są wysokie, co nierzadko utrudnia pozyskanie w krótkim czasie odpowiedniego pracownika.

Niektóre zawody mogą także zostać uznane za deficytowe okresowo. Jest to związane z chwilowym, często sezonowym, zwiększonym popytem na pracowników w danym zawodzie. Można przypuszczać, że taka sytuacja ma miejsce właśnie w I półroczu roku, gdy na przykład rozpoczynają się roboty budowlane.

Zawody zrównoważone to idealna sytuacja, w której zachodzi równowaga na rynku pracy. Niestety, zawodów tych jest niewiele. Wg grup elementarnych (sześciocyfrowych) można wskazać jedynie 26 zawodów zrównoważonych (tab. 6).

Tabela 6. Elementarne zawody zrównoważone w I półroczu 2011 r.

Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Kosmetyczka	1,1
Monter mebli	1
Operator ładowarki	1
Stolarz meblowy	1
Rozbieracz - wykrawacz	1
Elektromonter układów pomiarowych i automatyki zabezpieczeniowej	1
Blacharz budowlany	1
Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	1
Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1
Pozostali monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	1
Monter rurociągów przemysłowych	1
Zbrojarz	1
Betoniarz - zbrojarz*	1
Ratownik wodny zawodowy	1
Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	1
Kasjer bankowy	1
Referent (asystent) bankowości	1
Technik technologii żywności*	1
Kontroler jakości produktów spożywczych	1
Technik geodeta*	1
Psycholog kliniczny	1

Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Historyk sztuki	1
Pozostali projektanci grafiki i multimediiów	1
Specjalista kontroli jakości	1
Doradca rolniczy	1
Kierownik działu produkcji	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-4 z raportu za I półrocze 2011 roku dla PUP w Puławach.

Zawody nadwyżkowe, szczególnie te, dla których nie wpływają oferty pracy, często prowadzą do długotrwałego bezrobocia. To niepożądane zjawisko występuje także w PUP w Puławach i **na koniec czerwca 2011 zarejestrowanych było 1.313 bezrobotnych (ponad 25%) pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (w ciągu ostatnich 2 lat).**

W tab. 7 zawarto wszystkie duże grupy zawodów uszeregowane od najwyższego wskaźnika długotrwałego bezrobocia.

Tabela 7. Ranking zawodów wg kodu dwucyfrowego generujących długotrwałe bezrobocie w I półroczu 2011r.

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,42
Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,39
Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,37
Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,35
Leśnicy i rybacy	0,33
Pomoce domowe i sprzątaczk	0,33
Sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni	0,32
Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,31
Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,28
Operatorzy maszyn i urzędzeń wydobywczych i przetwórczych	0,28
Rolnicy produkcji towarowej	0,28
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,27
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,24
Sprzedawcy i pokrewni	0,23
Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,23
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,22
Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,21
Pracownicy usług ochrony	0,21
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urzędzeń i pokrewni	0,2
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,2
	0,15
	0,14

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,2
Elektrycy i elektronicy	0,2
Pracownicy usług osobistych	0,17
Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,14
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,13
Pracownicy obsługi klienta	0,13
Specjaliści nauczania i wychowania	0,13
Monterzy	0,13
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,12
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,09
Specjaliści do spraw zdrowia	0,09
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,08
Średni personel do spraw zdrowia	0,07
Technicy informatycy	0,06
Pozostali pracownicy obsługi biura	0,05
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,04
Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0
Żołnierze szeregowi	0
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-7 z raportu za I półrocze 2011 roku dla PUP w Puławach.

Wśród zawodów generujących długotrwałe bezrobocie znalazło się 160 zawodów ze wskaźnikiem większym od „0”. Są to m. in.:

- farmaceuci,
- administratorzy systemów komputerowych,
- dealerzy i maklerzy aktywów finansowych,
- lekarze specjaliści,
- technicy weterynarii,
- opiekunowie dziecięcy,
- sprzedawcy na targowiskach i bazarach,
- księgowi,
- kierownicy do spraw logistyki i pokrewni,
- rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej,
- kowale i operatorz pras kuźniczych,
- pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń,
- pracownicy domowej opieki osobistej,
- nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych,

- ratownicy medyczni,
- technicy elektronicy i pokrewni,
- konduktorzy i pokrewni,
- projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży,
- specjaliści do spraw rynku nieruchomości,
- klasyfikatorzy żywności i pokrewni,
- zaoparzeniowcy,
- dekarze,
- agencji sprzedaży bezpośredniej,
- specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości,
- tapicerzy i pokrewni,
- sekretarki (ogólnie),
- kierowcy samochodów ciężarowych,
- nauczyciele kształcenia zawodowego,
- analitycy finansowi,
- inżynierowie budownictwa,
- pracownicy do spraw transportu,
- szklarze,
- malarze i pokrewni,
- stolarze meblowi i pokrewni,
- kelnerzy.

Jak widać powyżej, wachlarz zawodów, które w I półroczu 2011 zostały zakwalifikowane jako generujące długotrwałe bezrobocie, jest szeroki. Są wśród nich zawody z każdej grupy, często także te, które wcześniej pojawiały się jako zawody deficytowe. Powodem takiego stanu rzeczy może być po pierwsze to, że wykaz dotyczy konkretnego okresu (półrocze) i w tych sześciu miesiącach wskaźniki dla danego zawodu wypadły niekorzystnie. Po drugie, jeśli pojawi się w rejestrze osoba, która przez 12 miesięcy nie znajduje zatrudnienia, wówczas otrzymujemy dla reprezentowanego zawodu najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia (iloraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k , pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k)^{*}.

Z zestawienia bezrobotnych i ofert pracy według PKD (tab. 8) wynika, że w sekcji „Pozostała działalność usługowa” zarejestrowało się najwięcej bezrobotnych. Jest to także sekcja, w ramach których jednocześnie wpływa najwięcej ofert pracy, chociaż widać, że zapotrzebowanie na nie jest większe. Nieco inna sytuacja ma miejsce w sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, gdzie dla 18,08% zarejestrowanych w I półroczu 2011 r. bezrobotnych udział zgłoszonych ofert pracy wyniósł 15,71%. Analizując dane zawarte w tabeli 8 w dużym uproszczeniu można zbadać, w jakich sekcjach występuje największe pokrycie zapotrzebowania na oferty pracy.

^{*} „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,” MGPIPS, Warszawa 2003, s. 12.

Tabela 8. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w Powiecie Puławskim w I półroczu 2011.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu	Bezrobotni stan w końcu I-półroczu	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu	Oferty pracy stan w końcu I-półroczu
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,72	1,6	0,21	0,47
Górnictwo i wydobywanie	0	0,02	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	12,91	16,91	8,96	12,79
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,13	0,22	0,37	0,47
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,54	1,2	0,21	0,94
Budownictwo	12,64	11,32	13,76	25,59
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	18,08	19,15	15,71	40,28
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3,17	4,07	6,42	4,73
Transport i gospodarka magazynowa	2,4	2,58	0,86	0,47
Informacja i komunikacja	0,63	0,51	0	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,04	1,4	0,32	0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,4	0,65	0,16	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1,04	1,74	0,75	0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3,08	3,52	0,1	0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2,49	4,24	2,1	0,47
Edukacja	1,85	2,55	1,94	2,36
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,94	4,24	2,1	0,47
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,72	0,8	0,32	0
Pozostała działalność usługowa	35,13	8,08	45,84	9,47
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0,05	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,02	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	15,71	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie T-I/P-9a z raportu za I półrocze 2011 roku dla PUP w Puławach.

WNIOSKI

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych za I półrocze przeprowadzony został po raz pierwszy. Przyczyną tego jest wprowadzenie od 01.07.2010 roku nowej Klasyfikacji Zawodów i Specjalności. Dlatego też wiele informacji zostały jedynie zaprezentowane, bez odnoszenia wyników do poprzednich okresów. Brak stosownych porównań nieco spłaszcza obraz przedstawiany w analizie, która przez to wydaje się być uboższa, jednak mimo to można zaobserwować aktualną sytuację osób wg poszczególnych grup zawodów jak i samych zawodów na lokalnym rynku pracy. Obserwacja jest tym trudniejsza, że odnosi się do półrocza, a więc do okresu od stycznia do czerwca, który zwykle charakteryzuje się pewnym stałym trendem (wzrost bezrobocia do marca, następnie sukcesywny spadek do czerwca). Tak więc dla niektórych zawodów, szczególnie tych podatnych na sezonowość, będzie mało miarodajny.

Kilkuletnie obserwacje rynku pracy pod kątem zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwalają stwierdzić, że jest on podatny na zmiany w gospodarce lokalnej (np. zwolnienia grupowe, otwarcie centrum handlowego) jak też trendy w gospodarce krajowej (wzrost budownictwa, emigracja zawodowa za granicę, czy znany wszystkim globalny kryzys gospodarczy).

W I półroczu 2011 nie odnotowano większych zdarzeń, mających bezpośredni wpływ na poszczególne zawody czy grupy zawodów.

Nadal najwięcej bezrobotnych nie posiada żadnego zawodu. Jednak odsetek tych osób stale się zmniejsza. Ponadto okazuje się, że osoby bez zawodu nie pozostają częściej bez pracy powyżej 12 miesięcy aniżeli osoby posiadające zawód wyuczony/wykonywany. Charakteryzują się więc dość dużą rotacją chociażby też z tego powodu, że osób takich rejestruje się w okresie sprawozdawczym najwięcej.

Najwięcej bezrobotnych posiadających zawód wyuczony lub wykonywany to osoby z grupy robotników przemysłowych i rzemieślników, pracowników przy pracach prostych, pracowników usług osobistych i sprzedaży oraz techników i średniego personelu technicznego. Przeważająca część bezrobotnych mężczyzn to robotnicy budowlani, robotnicy gospodarczy, murarze, sprzedawcy, ślusarze, technicy mechanicy, kierowcy samochodu ciężarowego, magazynierzy, robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym, ładowacze. Wśród kobiet dominują sprzedawcy, szwaczki, technicy prac biurowych, sprzątaczk biurowe, sortowacze, kucharze, robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym, kucharze małej gastronomii, techników ekonomistów, kelnerki.

Zawody częściej występujące wśród bezrobotnych zwykle wskazują także na osoby długotrwale bezrobotne. Tak było w przypadku sprzedawców, robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym, techników prac biurowych, robotników budowlanych, robotników gospodarczych, sortowaczy, sprzątarek biurowych, szwaczek, kucharzy, ślusarzy.

I półrocze 2011 roku charakteryzowało się mniejszym napływem ofert pracy w stosunku do tego samego okresu 2010 roku. Obserwując sytuację na przestrzeni kilku lat widać najwyższe wskaźniki prezentowały się w latach 2007-2008.

W omawianym okresie większość ofert pracy skierowanych było do pracowników przy pracach prostych (robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym, robotników budowlanych i sortowaczy), pracowników usług osobistych i sprzedawców (kasjerów handlowych, techników handlowców, kucharzy) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (murarzy, elektryków, szwaczek). Niewiele ofert odnotowano w I półroczu dla osób posiadających zawody z pierwszej grupy w ramach grup wielkich (Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy”), natomiast dla osób posiadających zawód z grupy szóstej (rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy) nie wpłynęła żadna oferta pracy.

Niniejsze opracowanie może dać pewien ogólny pogląd na sytuację bezrobotnych na lokalnym rynku pracy i takie założenie sugeruje się tu przyjąć. Wnikliwa analiza konkretnych sytuacji poszczególnych osób może dać zupełnie inny obraz. Dlatego jest bardzo ważne, aby z uwagą analizować zgromadzone dane i nie poddawać się pewnym uogólnieniom. Widzimy, jak od kilku lat niektóre zawody powtarzają się w rankingach i nadal znajdują się w czołówce np. zawodów nadwyżkowych lub generujących długotrwałe bezrobocie. Nie wolno ich lekceważyć, ale z drugiej strony nie należy pochopnie podchodzić do wyników rankingów zawodów zrównoważonych lub deficytowych. Wystarczy, by dla jednego zarejestrowanego bezrobotnego w zawodzie „X” znalazła się jedna (lub więcej) oferta w tym zawodzie, statystyka wykaże zawód jako zawód zrównoważony lub deficytowy. Rzeczywistość może okazać się inna.

SPIS TABEL

Tabela 1. Struktura bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w I półroczu 2011.....	5
Tabela 2. Bezrobotni wg zawodów (kod 6-cyfrowy) - wybrane zawody liczniej reprezentowane.....	7
Tabela 3. Ranking dużych grup zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu).....	19
Tabela 4. Wybrane zawody nadwyżkowe w ujęciu zawodów elementarnych.	23
Tabela 5. Zawody deficytowe w ujęciu elementarnych zawodów.	24
Tabela 6. Elementarne zawody zrównoważone w I półroczu 2010 r.....	25
Tabela 7. Ranking zawodów wg kodu dwucyfrowego generujących długotrwałe bezrobocie w I półroczu 2011r.....	26
Tabela 8. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w Powiecie Puławskim w I półroczu 2011.....	29

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Stopa bezrobocia w Powiecie Puławskim w 2010 i I półroczu 2011.....	4
Rysunek 2. Struktura zawodów wg wielkich grup zawodów (stan na 30.06.2011).....	5
Rysunek 3. Najliczniej reprezentowane zawody I półrocza 2011 na tle 2010 roku.....	8
Rysunek 4. Struktura napływu bezrobotnych wg dużych grup zawodów w I półroczu 2011	9
Rysunek 5. Napływ ofert pracy w latach 2005-2011 (w I półroczu).....	14
Rysunek 6. Struktura procentowa ofert pracy pozyskanych w I półroczu 2011 r.....	15
Rysunek 7. Struktura ofert pracy wg wielkich grup zawodów.....	17
Rysunek 8. Udział poszczególnych grup zawodów wg wskaźnika intensywności w końcu I półrocza roku 2008-2011.....	18